

**[„ADMIRABILA DIBĂCIE...”] – de
Mihai Eminescu [11 februarie
1883]**

Admirabila dibăcie a oamenilor noștri de stat fu în timpii din urmă atât de mare încât toate puterile întrunite în Conferență au fost în contra noastră și singurul nostru apărător – din ironie – Austria. Cabinetul din Viena pare a nu fi numai un escelent diplomat, ci cată a fi având o vână dramatică rară, căci nu e lesne a se servi de atât de mari și de nobili actori pentru a produce un efect final atât de maestru.

În adevăr, ce-a putut fi mai frumos? Germania căreia ne-am plecat în toate cele, țara de naștere a regelui nostru, o putere ce nu are nici un interes imediat la Dunăre, e în contra primirii noastre în Conferență. Franța, căreia îi datorim nu numai cultura, dar și ideile noastre nesănătoase, din iubire pentru care am devenit niște maimuțe ale ei, îmbătrânindu-ne înainte de vreme, pentru a aduce măcar cu ea, ea e mai papală decât papa, mai austriacă decât Austria și, fără nici un câștig pentru sine, din contra, cu perspectiva de-a pierde simpatiile pe care-a știut să le inspire în trecut, ajunge până a cere executarea în numele Europei. Italia, obiectul afecțiunilor noastre, până și inutila Turcie, toate cu câte n-avem a împărți nimic nici în clin nici în mânecă, în contră-ne, iar pentru noi... cine? Adversarul.

În adevăr, multă minte i-a trebuit guvernului nostru pentru a dezinteresa pe toate puterile în cestiunea Dunării și a da puternicei Austrie o ocazie atât de frumoasă de a juca pe generoasa biruitoare. Înadins să fi căutat cineva să facă lucrurile atât de rău, nu s' ajungea la un rezultat așa de faimos ca cel obținut la Conferență. Toată politica noastră stă în fața lumii atât de ineptă încât însuși adversarului i s-a făcut milă de ea. Dacă – am fi privitori numai, ca la teatru, lucrul ar fi comic în adevăr, dar asupra noastră se descarcă toate, și atât de falsă, atât de izolată e poziția noastră prin ineptia celor ce conduc destinele țării, atât de bine au știut pretinșii noștri oameni de stat să stârnească toată Europa în contră-ne, încât stăm uimiți și ne așteptăm la o mai mare comedie, ne așteptăm să vedem pe acești oameni

pretinzând să-și facă și un merit din această nemaiauzită stare de lucruri.

Am arătat ieri că de la 1881 încă, dintr-un timp în care Dunărea putea fi scăpată, deoarece expedițiunea egipteană nu avusese loc, fără nici o silă din afară decât cea unilaterală a părții interesate, guvernul nostru oferise deja Comisia Mixtă, admiterea puternicului neriveran, prezidenția lui de drept. Mai mult. N-am fi știut nimic de anteproiect dacă „L'Indépendance roumaine” n-ar fi avut ocazia să și-l procure. Deputați ca Dimitrie Brătianu, ca Chițu, nu știau absolut nimic despre aceasta. Ei înșiși au fost uimiți de graba fatală cu care guvernul alunecase pe clina concesiunilor și d-lui Dumitru Brătianu îndeosebi ușurința – ca să nu zicem mai mult – a politiceii esteriore a guvernului i-a deschis ochii, de s-a spăimântat de abisul înaintea căruia stăteam. A trebuit acest eveniment de înspăimântătoare gravitate ca, la bătrânețe, să-i cază vălul de pe ochi, pentru ca să vadă în fine de ce sunt capabili și înăuntru cei ce în afară lucraseră astfel. Când a spus că nu mai e om onest în țară n-a vorbit poate numai de deputații ce-i stăteau în față: ochii i s-a despăienjenit, pentru a vedea lunecând înainte-i neatârnairea acestei țări de împreună cu Dunărea. Calimach Catargiu, silit de bănuiala aruncată asupra lui, descopere duplicitatea guvernului, e amenințat cu darea în judecată și moare de supărare. Cogălniceanu, bolnav și bătrân, reîntinerește în culmea vieții sale pentru a apăra Dunărea, mișcătoarea pavăză de argint a neatârnairei noastre străvechi, a căreia pierdere totdeauna robie au însemnat. Iar țara aceasta, amețită ca un taur de demagogia ei internă, de zdreanța roșie a republicei de desculți, e distrasă de la cestiunea cea mare, pierde ca pe niște cărți pe joc simpatiile tuturor popoarelor europene, pentru a se ocupa de mijlocul cum să asigure reușita în alegeri a paralizicilor ei politici.

Cu aceste mizerii dinlăuntru ni s-a distras atenția până în momentul când ne vedem singuri, părăsiți de toată lumea, puși

la discreția, avizați la bunăvoința unui vecin puternic, sub a cărui stăpânire consângenii noștri sunt apăsați, persecutați c-o ură oarbă de conlocuitorii lor.

În fine rezultatul final al politicei noastre dunărene se rezumă în următoarele trei modificări pe cari Conferența le-a introdus în ședința ei de marți, în propunerea Barrere:

1. Austria și România având amândouă a lua parte în Comisia Mixtă, reprezentanții lor respectivi din Comisia Europeană din Galați nu vor fi chemați, când le va veni rândul, în Comisia Mixtă, încât nici o putere să nu dispună de un vot dublu în Comisia Mixtă;
2. Secționarea Dunării de la Porțile de Fier până la Brăila se va face longitudinal și nu transversal, pentru a se feri orice stat riveran de orice amestec străin;
3. Numirea subinspectorilor de navigațiune i se atribuie fiecărui stat țarmurean, care va fi astfel însărcinat cu executarea materială a reglementelor în propriile sale ape.

E lesne de văzut că președintele unic în această Comisie ar fi Austria, puterea mare pusă în fruntea unor state pe cari Conferența le-a tratat de nesuverane, neadmițând pe nici unul din ele în sânul ei. E pe de altă parte asemenea sigur că cel dintâi delegat al Comisiei Europene ar fi, după ordinea alfabetică, al Germaniei (Allemagne), asupra atitudinii căruia, tocmai în anul hotărâtor pentru soarta viitoare a Dunării, nu suntem în drept de a ne face nici o iluzie.

MIHAI EMINESCU

OPERA POLITICA

1882-1883, 1888-1889

„TIMPUL”, „ROMÂNIA LIBERĂ”, „FÂNTÂNA BLANDUZIEI”

EDIȚIE CRITICĂ ÎNTEMEIATĂ DE P E R P E S S I C I U S

EDIȚIE CRITICĂ ÎNGRIJITĂ DE MUZEUL LITERATURII ROMÂNE

Coordonator DIMITRIE VATAMANIUC

Editura Academiei RSR, 1985-1989

Vol XIII

Mihai-Eminescu.Ro